

Notat

Dato 24. august 2017

MEB

Side 1 af 6

Dansk Socialrådgiverforening

faglig handlekraft

Nye formålsbestemmelser i LAB

Formålsparagraffen i Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) er ikke blevet ændret siden 2003 og er dermed ikke blevet opdateret i takt med lovens udvikling. Formålsparagraffen er altså ikke fuldt ud dækkende for det nuværende indhold i LAB og afspejler dermed heller ikke til fulde de overordnede intentioner med beskæftigelsesindsatsen i dag. Det gælder blandt andet intentionerne om, at uddannelse for unge er vejen til varig beskæftigelse, om at fastholde personer, der er i risiko for at miste beskæftigelse, og om mulighederne for at skabe sammenhæng på tværs af social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet for ledige med sammensatte problemer.

Herudover korresponderer formålsparagraffen i LAB ikke med formålsparagraffen i Serviceloven (SEL), hvilket er af stor betydning for at skabe en bedre sammenhæng mellem de to lovgivninger, som anvendes i forhold til en stor fællesmængde af borgere.

Borgere med sammensatte problemer vil ofte have behov for, at der arbejdes samtidigt og koordineret med indsatser fra de to love. Et tilbud efter SEL kan være medvirkende til, at borgeren nærmer sig arbejdsmarkedet, og en indsats efter LAB kan hjælpe med at overkomme borgerens problemer generelt. Ofte er det ikke muligt at arbejde med tilbud efter LAB i forhold til aktivitetsparate borgere, før tilbud fra SEL har været i spil. For at sikre en sammenhængende indsats for særligt denne gruppe, er der derfor behov for, at målformuleringerne i lovene sammentænkes, så de lægger op til et sammenhængende forløb for borgeren.

På den baggrund foreslår DS at:

- 1) Den generelle formålsbestemmelse i LAB ændres indholdsmæssigt og formmæssigt.
- 2) Der udarbejdes specifikke formålsbestemmelser for de forskellige indsatsområder i LAB, hvor særligt formålsbestemmelsen for den særlige beskæftigelsesindsats bør sammentænkes med formålsbestemmelsen for voksenparagrafferne i SEL.

En ny generel formålsbestemmelse for LAB

Formålsbestemmelsen i LAB skal udspecificeres, så den bliver mere retningsgivende for den praktiske udmøntning af beskæftigelsesindsatsen. Konkret bør indholdet i formålsbestemmelsen ændres, så den stemmer overens med de nye intentioner for beskæftigelsesindsatsen, der er kommet ind i lovgivningen siden 2013. Herudover bør formålsbestemmelsen udvides med et nyt stykke 2, der beskriver principperne for lovens indsatser. På denne måde tydeliggøres både *intentionerne* med og de særlige *fremgangsmåder* for lovens indsatser, hvilket vil gøre loven mere anvendelig i praksis.

Forslag til en ny generel formålsbestemmelse for LAB:

§ X: Formålet med denne lov er at bidrage til et velfungerende arbejdsmarked ved at

- 1) bistå private og offentlige arbejdsgivere der søger arbejdskraft, eller som vil fastholde ansatte i beskæftigelse med rekruttering, jobformidling og anden service jf. § 5.
- 2) yde effektiv bistand til arbejdssøgende med henblik på varig beskæftigelse.
- 3) bistå ledige uden kompetencegivende uddannelse i at få en uddannelse som en vej til varig beskæftigelse.
- 4) bistå ledige og sygedagpengemodtagere til så hurtigt og effektivt som muligt at komme i eller vende tilbage til varig beskæftigelse, således at de kan forsørge sig selv og deres familie, og
- 5) støtte personer med begrænsninger i arbejdsevnen til at fastholde, vende tilbage til eller komme i arbejde ved at yde en arbejdsrettet rehabilitering. Hjælpen skal ydes med henblik på størst mulig grad af varig beskæftigelse.

Stk. 2: Når der ydes en indsats til en person efter denne lov sker dette ud fra følgende principper:

- 1) Jobcentrets bistand til virksomhederne ydes som opsøgende indsats samt som støtte til arbejdsgivere, der retter henvendelse til jobcentret.
- 2) Personen skal i videst muligt omfang selv yde den nødvendige indsats for at komme i arbejde og dermed blive eller vedblive at være varigt selvforsørgende.
- 3) Det er Jobcentrets ansvar, at arbejdssøgende modtager den relevante og nødvendige vejledning på en tilgængelig og let forståelig måde.

- 4) Jobcentrets bistand til beskæftigelse ydes som den mindst indgribende indsats, der ud fra en konkret vurdering er fyldestgørende i forhold til den enkelte persons behov for at komme i varig beskæftigelse.
- 5) Jobcenterets bistand skal bero på en konkret og individuel vurdering og tilrettelægges i samarbejde med borgeren. Indsatsen skal sikre kontinuitet og fremdrift i borgerens mulighed for at opnå varig beskæftigelse.
- 6) Jobcentret skal ved vurderingen af behovet for indsatsen for personer efter denne lov tage stilling til, om mulighederne for beskæftigelse afhænger af indsatser fra flere dele af den kommunale forvaltning eller andre myndigheder. Hvis dette er tilfældet, tilrettelægges den konkrete indsats i samarbejde med de relevante myndigheder, så der ydes en sammenhængende indsats.

Med ovenstående forslag skal indsatsen på vigtige områder tilrettelægges på samme måde i hhv. LAB og SEL, eksempelvis som sammenhængende forløb og i samarbejde med borgeren. Det vil lette tilrettelæggelsen af den samlede hjælp til borgere, der modtager indsatser efter begge love.

Herudover tilføjes en række nye intentioner og principper for beskæftigelsesindsatsen i formålsbestemmelsen, der både rammesætter lovgivningens udvikling særligt siden 2013 samt understreger øvrige vigtige principper for beskæftigelsesindsatsen:

- *Uddannelse* som en vej til varig beskæftigelse for særligt unge samt borgere uden kompetencegivende uddannelse.
- *Arbejdsrettet rehabilitering* som en vigtig sammenhængende, tværfaglig og tværsektoriel indsats for borgere med begrænsninger i arbejdsevnen.
- *Varig beskæftigelse* som et afgørende mål for samtlige indsatser i LAB, der skal sikre, ikke blot den korteste vej, men også den mest vedvarende vej til beskæftigelse for ledige borgere.
- *Fremdrift og kontinuitet* i borgerens forløb, der skal sikre en fortløbende udvikling i borgerens sag samt mindske passive perioder i borgerens forløb, der ikke beror på faglige vurderinger.

Specifikke formålsbestemmelserne for indsatsområderne i LAB

LAB rummer en række forskellige beskæftigelsesrettede indsatser, der tilsammen skal tilgodese lovens mange målgruppers forskelligartede behov. De forskellige indsatsers formål og fremgangsmåder kan være svære at indkapsle i én generel

formålsbestemmelse, hvis den både skal være dækkende for samtlige indsatser, men samtidig være tilstrækkelig retningsgivende for hver enkelt indsats.

DS foreslår derfor, at der laves specifikke formålsbestemmelser for de to nye afsnit om tilbud, som DS foreslår (jf. DS' forslag til en ny struktur for lovens indhold): afsnittet om tilbud om beskæftigelsesindsats for alle grupper og afsnittet om den særlige beskæftigelsesindsats for de borgere, som ikke vurderes at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og for hvem de almindelige beskæftigelsesfremmede tilbud ikke er tilstrækkelige. Dette svarer til Serviceloven, der også har en indledende, generel formålsbestemmelse samt specifikke formålsbestemmelser for henholdsvis børneparagrafferne og voksenparagrafferne.

Med dette forslag skærpes lovens samlede formålsbestemmelser betydeligt, da forslaget giver rum for særskilte beskrivelser af arbejdet med ofte meget forskellige målgrupper.

Forslag til en ny specifik formålsbestemmelse for beskæftigelsestilbud for alle:

§ Y: Formålet med tilbud efter dette afsnit er at bidrage til

- 1) At sikre den enkeltes fortsatte tilknytning til arbejdsmarkedet.
- 2) At sikre, at den ledige besidder de rette kvalifikationer og kompetencer til at komme i ordinær, varig beskæftigelse.
- 3) At understøtte, at den ledige vedligeholder eller opnår de rette faglige, sociale eller sproglige kompetencer til at kunne opnå varig beskæftigelse på ordinære vilkår.

Stk. 2: Når der ydes en indsats efter dette kapitel sker det ud fra følgende principper:

- 1) Tilbud skal så vidt muligt være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er behov for arbejdskraft.
- 2) Tilbud kan gives hver for sig eller i kombination.
- 3) Indsatsen tilrettelægges og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger og på baggrund af en individuel vurdering og med henblik på, at personen opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse.
- 4) Indsatsen skal tilrettelægges således, at der sikres kontinuitet i den lediges forløb.

Formålsbestemmelserne i LAB og SEL skal ikke nødvendigvis korrespondere for samtlige målgrupper og indsatsområder i de to lovgivninger. Men det er vigtigt, at de korresponderer for de målgrupper, der har sammensatte problemer og derfor får indsats og ydelser efter de to love samtidig.

DS foreslår derfor, at en ny specifik formålsbestemmelse for den særlige beskæftigelsesindsats korresponderer særligt med den specifikke formålsbestemmelse for voksenparagrafferne i SEL, da hjælpen, der gives i den særlige beskæftigelsesindsats, ofte skal koordineres med den hjælp, der gives efter voksenparagrafferne i SEL.

Forslag til en ny specifik formålsbestemmelse for den særlige beskæftigelsesindsats:

§ Z: Formålet med indsats efter dette kapitel er at sikre, at personer med begrænsninger i arbejdsevnen opnår varig ordinær eller støttet beskæftigelse i størst muligt omfang.

Stk. 2: Når der ydes en indsats efter dette kapitel sker det ud fra følgende principper:

- 1) Indsatsen skal være den mindst indgribende indsats, der i tilstrækkeligt omfang tilgodeser personens begrænsninger i arbejdsevnen og vurderes at fremme den størst mulige varige tilknytning til arbejdsmarkedet.
- 2) Retten til indsats efter dette kapitel forudsætter, at det i den konkrete sag er vurderet, at andre kompenserende ordninger ikke er tilstrækkelige til at sikre personens fortsatte varige tilknytning til arbejdsmarkedet.
- 3) Indsatsen skal tilrettelægges således, at der ydes en sammenhængende indsats på tværs af social-, sundheds-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet, der sikrer, at den enkeltes arbejdsevne forbedres.
- 4) Indsatsen skal tilrettelægges og gives ud fra den enkeltes ønsker og forudsætninger og med henblik på at sikre kontinuitet i den lediges forløb.
- 5) Retten til indsats efter dette kapitel er uafhængig af en evt. ægtefælles indtægts- og formueforhold.

